

KANTONALNA JAVNA USTANOVA
"DOM ZA SOCIJALNO ZDRAVSTVENO ZBRINJAVANJE
OSOBA SA INVALIDITETOM I DRUGIH OSOBA"
SARAJEVO, Nahorevska 195

IZVJEŠTAJ O RADU
KANTONALNE JAVNE USTANOVE
„DOM ZA SOCIJALNO ZDRAVSTVENO ZBRINJAVANJE
OSOBA SA INVALIDITETOM I DRUGIH OSOBA“
SARAJEVO ZA 2019. GODINU.

Sarajevo, mart 2020. godine

Sarajevo, Nahorevska 195 tel. (+387 33) 250-820 fax (+387 33) 250-821 www.kjudom.ba

Na osnovu Zakona o ustanovama ("Službeni list R BiH", broj: 6/92, 8/93 i 13/94), Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 38/14, 38/16, 44/17, 28/18), Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba" ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 27/06, 28/07 i 31/07, 21/12 i 05/13), Pravila KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Programa rada za 2019. godinu, a prema metodologiji propisanoj Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa i organizacija ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 29/12, 11/17 i 8/18), KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba" podnosi:

**IZVJEŠTAJ O RADU
KANTONALNE JAVNE USTANOVE
„DOM ZA SOCIJALNO ZDRAVSTVENO ZBRINJAVANJE OSOBA SA
INVALIDITETOM I DRUGIH OSOBA“ SARAJEVO ZA 2019.
GODINU.**

I UVODNI DIO

Osnovni podaci o Ustanovi

Kantonalna javna ustanova "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba" je ustanova socijalne zaštite osnovana od strane Kantona Sarajevo radi pružanja usluga smještaja i zbrinjavanja odraslih osoba sa invaliditetom koji se nalaze u stanju socijalne potrebe.

Sjedište Doma je u Sarajevu ulica Nahorevska broj 195., općina Centar, Sarajevo.

Prostor Doma čini jedan objekat ukupne površine 3,600 m² i vanjski prostor (zemljište) površine 25.558 m². Dom je smješten u perifernom dijelu općine Centar – naselje Nahorevo i nalazi se na uređenoj i ograđenoj parceli sa drvećem i travnjacima što omogućava neometano kretanje korisnika po vanjskom prostoru.

Objekat je u vlasništvu Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu, a Dom ga koristi po osnovu Ugovora o zakupu zaključenog između KCU Sarajevo kao zakupodavca i Kantona Sarajevo (Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice KS, Ministarstva zdravlja KS i KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba") kao zakupca. Ustanova objekat po osnovu zakupa koristi još od 1998. godine, a prema posljednjem Ugovoru o zakupu za 2019 i 2020. godinu cijena zakupnine iznosi 12,00 KM/m², što na godišnjem nivou iznosi cca 600.000,00 KM.

Osnovna djelatnost KJU „Dom za socijalno, zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ je:

- a) socijalno zdravstveno zbrinjavanje odraslih tjelesno i mentalno invalidnih osoba, osoba sa trajnim smetnjama u fizičkom ili psihičkom razvoju, duševno oboljelih i hronično bolesnih osoba, osoba sa specifičnim oboljenjima ukoliko ne postoje osnovni uslovi za smještaj u

vlastitoj ili drugoj porodici ili drugoj ustanovi, a nije im neophodno bolničko liječenje ili je bolničko liječenje završeno;

- b) pružanje korisnicima usluga zbrinjavanja, ishrane, zdravstvene zaštite, rehabilitacije (medicinske, psihosocijalne), radnu i okupacionu terapiju u skladu sa preostalim sposobnostima, kulturne, zabavne, sportske i druge aktivnosti.

Organizacija Doma

Nadzor nad zakonitošću rada i nadzor nad stručnim radom Doma vrši Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo.

Organ upravljanja u Domu je Upravni odbor, a organ kontrole poslovanja je Nadzorni odbor čiji je način izbora, sastav i nadležnost određen odredbama Zakona o ustanovama, Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, Odlukom o osnivanju i Pravilima Doma.

Organ rukovođenja u KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba" je direktor.

Prema važećem Pravilniku o radu Dom u svom sastavu ima sedam organizacionih jedinica:

1. Kabinet direktora;
2. Služba socijalnog zbrinjavanja;
3. Služba zdravstvenog zbrinjavanja;
4. Služba finansijsko računovodstvenih poslova;
5. Služba pravnih i kadrovskih poslova;
6. Služba za servisne usluge i ishranu korisnika
7. Služba Dnevnog centra.

Pravilnikom o radu KJU "Doma za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba" sistematizovana su 52 radna mjesta sa 110 radnika. Na dan 31.12.2019.godine ukupan broj radnika iznosi 86, prema slijedećoj kvalifikacionoj, spolnoj i starosnoj strukturi:

	VSS	SSS	VKV	KV	NK	UKUPNO
Ukupno izvršilaca	15	35	4	10	22	86
Mandat	1	-	-	-	-	1
Broj radnika na neodređeno vrijeme	12	30	4	10	15	71
Broj radnika na određeno vrijeme	2	5	-	-	7	14

Prikaz br.1: Kvalifikaciona struktura zaposlenih u 2019. godini

Spolna struktura	Žene	Muškarci
Ukupno:	61	25

Prikaz br.2: Spolna struktura zaposlenika u 2019 .godini

Godine života	18-25	26-40	41-60	>60
Broj radnika	2	23	54	7

Prikaz br.3: Starosna struktura zaposlenika u 2019. godini

Tokom 2019. godine između KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ i JU „Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ zaključeni su slijedeći ugovori:

- Ugovor o finansiranju i realizaciji Programa javnih radova broj: 04/1-34-22-JR/19 od 26.04.2019. na osnovu kojeg je Dom angažovao 5 /pet/ osoba prijavljenih na evidenciju nezaposlenih u Kantonu Sarajevo, po osnovu Ugovora o obavljanju javnih radova na period od 2 /dva/ mjeseca, s ciljem poboljšavanja higijenskih uslova u Domu;
- Ugovor o finansiranju i realizaciji Programa javnih radova **“plus”** broj: 04/1-34-07-JRplus/19 od 01.11.2019. na osnovu kojeg je Dom angažovao 2 /dvije/ osobe prijavljene na evidenciju nezaposlenih u Kantonu Sarajevo po osnovu Ugovora o obavljanju javnih radova na period od 2 /dva/ mjeseca.

II NORMATIVNI DIO

1. **Naziv propisa:** Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu KJU “Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba” Sarajevo.
Nosilac izrade: KJU “Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba”

Organi koji razmatraju/usvajaju propis: Upravni odbor KJU “Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba”, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo.

Kratak sadržaj propisa: Pravilnik o radu usklađen sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o radu Federacije BiH („Službene novine F BiH“, broj 89/18), uz prethodne konsultacije sa Sindikalnom organizacijom Doma, a na isti je data saglasnost Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo Odlukom broj 13-04/2-02-30341/19 od 07.08.2019. godine.

2. **Naziv propisa:** Pravila o izmjenama Pravila u KJU “Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba” Sarajevo.

Nosilac izrade: KJU “Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba”

Organi koji razmatraju/usvajaju propis: Upravni odbor KJU “Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba”, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo.

Kratak sadržaj propisa: Pravila usklađena sa Pravilnikom o vrsti stručne spreme i proceduri izbora i imenovanja direktora Javnih ustanova iz oblasti socijalne zaštite ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 49/18), koja je Upravni odbor donio na sjednici održanoj dana 17.06.2019. godine, a na ista je data saglasnost Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo Odlukom broj 13-04/2-0224853/19 od 31.07.2019. godine.

3. **Naziv propisa:** Pravilnik o sprječavanju sukoba interesa u KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba" Sarajevo.

Nosilac izrade: KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba"

Organi koji razmatraju/usvajaju propis: Upravni odbor KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba".

Kratak sadržaj propisa: Upravni odbor KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba" je na prijedlog v.d. direktorice na sjednici održanoj dana 16.10.2019. godine donio Pravilnik o sprječavanju sukoba interesa u KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba" Sarajevo kojim se uređuju opća pravila ponašanja radnika, angažovanih osoba, povremenih i stalnih komisija, članova upravnog, nadzornog odbora i direktora, definicija i zabrana sukoba interesa, način ponašanja i mjere za otklanjanje sukoba interesa i druga pitanja.

III TEMATSKI DIO

1. **Naziv materijala:** Godišnji obračun za 2018. godinu sa periodičnim finansijskim izvještajem.

Nosilac izrade: KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“- organ rukovođenja i Služba finansijsko računovodstvenih poslova. **Rok za izradu:** 28.02.2019.godine

Organi koji razmatraju / usvajaju materijal: Upravni i Nadzorni odbor KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“

Kratak sadržaj materijala: Shodno odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine, sačinjen je godišnji obračun u kojem se prezentira analiza iskaza, obrazlaže izvršenje budžeta Kantonalne javne ustanove „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“, Sarajevo, za period 01.01. do 31.12.2018.godine sa osvrtom na odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka po ekonomskoj i funkcionalnoj klasifikaciji.

2. **Naziv materijala:** Izvještaj o poslovanju KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom“ za 2018.godinu (Izvještaj o radu sa izvještajem o finansijskom poslovanju za 2018. godinu) ,

Nosilac izrade: KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“,

Rok za izradu: 30.03.2019.godine,

Organi koji razmatraju / usvajaju materijal: Upravni i Nadzorni odbor KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“, Vlada i Skupština Kantona Sarajevo,

Kratak sadržaj materijala: Izvještajem se analizira izvršenje ciljeva i zadataka iz nadležnosti KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“, analiziraju se postignuti rezultati rada i vrši ocjena stanja, analizira se izvršenje planiranih kontinuiranih poslova, programska orijentacija za naredni period, daje pregled unutrašnje organizacije, kadrovske i materijalne osposobljenosti, stručno usavršavanje, ostvarivanje saradnje sa drugim organima i institucijama, podnosi izvještaj o finansijskom poslovanju. Uz Izvještaj o radu za 2018. godinu podnosi se i Izvještaj o radu direktora, Izvještaj o radu Upravnog odbora, Izvještaj o radu Nadzornog odbora sa Izvještajem o izvršenom nadzoru poslovanja, Izvještaj o finansijskom poslovanju, Mišljenje Ministarstva za rad socijalnu politiku raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo.

Izvještaj o poslovanju KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ za 2018. godinu razmatran je i usvojen od strane Upravnog i Nadzornog odbora, te je zajedno sa Izvještajem Nadzornog odbora o izvršenom nadzoru poslovanja za 2018.godinu i Odlukama i Zaključcima Upravnog i Nadzornog odbora o usvajanju ovih Izvještaja, putem Kantonalnog Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice, dostavljen na razmatranje Vladi i Skupštini Kantona Sarajevo. Izvještaj je od strane Vlade Kantona Sarajevo Zaključkom broj: 02-05-15500-2/19 od 05.04.2019. godine prihvaćen i dostavljen Skupštini Kantona Sarajevo na razmatranje i usvajanje.

Skupština Kantona Sarajevo nije usvojila Izvještaj o poslovanju KJU „Doma za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ za 2018.godinu, sa priložima /Zaključak broj: **01-05-17666/19 od 17.04.2019.godine**/.

3. Naziv materijala: Program rada i Finansijski plan KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ za 2019.godinu;

Nosilac izrade: KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“;

Rok za izradu: april 2019. godine;

Organi koji razmatraju/usvajaju materijal: Upravni odbor KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“, Vlada i Skupština Kantona Sarajevo,

Kratak sadržaj materijala: Programom rada i finansijskim planom planiraju se ciljevi i zadaci iz nadležnosti KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“, procjenjuju i planiraju finansijska sredstva za vršenje djelatnosti, programska orijentacija, te se planiraju aktivnosti na provođenju poslova iz nadležnosti ustanove.

Program rada i Finansijski plan KJU „Doma za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“, za 2019. godinu je utvrđen je od strane Upravnog odbora i zajedno sa Odlukom o utvrđivanju Programa rada i donošenju Finansijskog plana za 2019. godinu putem Ministarstva za rad, socijalnu politiku raseljena lica i izbjeglice.

Kantona Sarajevo dostavljen Vladi i Skupštini KS na razmatranje i prihvatanje. Program rada i Finansijski plan je od strane Vlade Kantona Sarajevo Zaključkom broj: 02-0513232-4/19 od 04.04.2019. godine prihvaćen i dostavljen Skupštini Kantona Sarajevo. Odlukom broj 01-05-17669/19 od 17.04.2019. godine Skupština KS je dala saglasnost na Program rada i Finansijski plan za 2019. godinu.

- 4. Naziv materijala:** Nacrt Programa rada i Finansijskog plana KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ za 2020.godinu; **Nosilac izrade:** KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“;

Rok za izradu: Nacrt Programa rada - septembar 2019. godine; nacrt Finansijskog plana 15.08.2019. godine;

Organi koji razmatraju / usvajaju materijal: Upravni odbor KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“, Ministarstvo za rad socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo;

Kratak sadržaj materijala: Nacrtom Programa rada planiraju se ciljevi i zadaci iz nadležnosti KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“, programska orijentacija, te se planiraju aktivnosti na provođenju poslova iz nadležnosti ustanove, dok se nacrtom Finansijskog plana procjenjuju i planiraju neophodna sredstva za obavljanje djelatnosti za 2020. godinu;

Upravni odbor KJU „Doma za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“, je u predviđenim rokovima utvrdio nacrt Programa rada za 2020.godinu i donio nacrt Finansijskog plana za 2020. godinu koji su zajedno sa Odlukama Upravnog odbora dostavljeni Ministarstvu za rad, socijalnu politiku raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo.

- 5. Naziv materijala:** Plan nabavki za 2019.godinu u KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“.

Nosilac izrade: KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“;

Rok za izradu: Nakon usvajanja Budžeta KS za 2019.godinu

Organi koji razmatraju / usvajaju materijal: Upravni odbor KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“;

Kratak sadržaj materijala: Plan nabavki roba, usluga i radova u KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ donosi se na osnovu člana 17. Zakona o javnim nabavkama BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 39/14). Planom nabavki predviđene su nabavke svih roba, usluga i radova koje su se tokom godine provodile u KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“, procijenjena finansijska sredstva potrebna za realizaciju nabavki i odabrane vrste postupka.

- 6. Naziv materijala:** Izvještaj o provedenim postupcima javnih nabavki u KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ tokom 2019.godine;

Nosilac izrade: KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“;

Rok za izradu: kontinuirano u 2019.godini

Organi koji razmatraju / usvajaju materijal: Upravni odbor KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“;

Kratak sadržaj materijala: Na osnovu usvojenog Plana javnih nabavki kontinuirano tokom cijele godine podnosili su se Izvještaji o provedenim postupcima javnih nabavki u KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ tokom 2019.godine.

7. Naziv materijala: Dokument okvirnog budžeta za period 2020-2022.

Nosilac izrade: KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“.

Rok za izradu: juni 2019.godine.

Organi koji razmatraju / usvajaju materijal: Upravni odbor KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“.

Kratak sadržaj materijala: Dokument okvirnog budžeta je sačinjen prema budžetskim instrukcijama za izradu DOB-a i tabelama Ministarstva finansija KS.

8. Naziv materijala: Izrada operativnih planova za raspoređivanje i stavljanje na raspolaganje sredstava po odobrenom budžetu za 2019.godinu

Nosilac izrade: Služba finansijsko računovodstvenih poslova KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ **Rok za izradu:** Kvartalno, tokom 2019.

Organi koji razmatraju / usvajaju materijal: **Organ rukovođenja** KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“, Ministarstvo finansija KS

Kratak sadržaj materijala: U skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona Sarajevo i Zakonom o Budžetima u FBiH, te uputama Ministarstva finansija KS, kvartalno se kreira i Ministarstvu finansija KS dostavlja tromjesečni operativni finansijski plan. Zahtjev za tromjesečni plan dostavlja se na obrascima propisanim Uputstvom o finansijskom planiranju, izvršavanju Budžeta Kantona Sarajevo i evidentiranju rashoda i izdataka prema izvorima sredstava u fiskalnoj godini.

9. Naziv materijala: Periodični izvještaji o finansijskom poslovanju u 2019. godini za periode: 01.01. do 31.03.2019., 01.01. do 30.06.2019., 01.01. do 30.09.2019, 01.01. do 31.12.2019.godine

Nosilac izrade: KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ – organ rukovođenja i Služba finansijsko računovodstvenih poslova **Rok za izradu:** 30.04.2019, 31.07.2019, 30.09.2019, 28.02.2020.godine

Organi koji razmatraju / usvajaju materijal: Organ rukovođenja KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“

Kratak sadržaj materijala: Ustanova kvartalno kreira periodične finansijske sadržaje u obliku i sadržaju propisanim Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem

obračunu budžeta u FBiH. Popunjene obrasce sa finansijskim izvještajem Ustanova dostavlja Ministarstvu finansija KS koje vrši formalnu, računsku i logičku kontrolu primljenih izvještaja i njihovo objedinjavanje.

10. Naziv materijala: Izvještaji o radu sa korisnicima i pruženim uslugama

Nosilac izrade: Služba socijalnog zbrinjavanja KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“

Rok za izradu: 30.06.2019. i 31.12.2019.godine

Organ koji razmatra: Ministarstvo za rad socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice KS.

Kratak sadržaj: Izvještaji o radu sa korisnicima i pruženim uslugama za period od 01.01.-30.06.2019. i od 01.07.-31.12.2019. godine sačinjeni su u skladu sa Uputstvom o vođenju evidencija o korisnicima i pruženim uslugama u javnim ustanovama i dostavljeni ministarstvu na dalju proceduru.

11. Naziv materijala: Izvještaji o zdravstvenom stanju i socijalnom funkcionisanju korisnika smještaja;

Nosilac izrade: Stručne Službe KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“; **Rok za izradu:** decembar 2019.;

Organ koji razmatra: JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ – općinske Službe socijalne zaštite prema mjesnoj nadležnosti;

Kratak sadržaj: Izvještaj je sačinjen na osnovu praćenja zdravstvenog stanja korisnika tokom boravka u Domu, neposrednih zapažanja i vođenja evidencija u toku zbrinjavanja od strane stručnih radnika, a koji se odnose na učešće u radno-okupacionim aktivnostima, kulturno-zabavnim sadržajima, motivaciji za učešće u sportskim aktivnostima, sklonostima, kontroli raspodjele pripadajućeg džeparca, kontakt sa porodicom, kontakt sa starateljima srodnicima i starateljima iz centara za socijalni rad i njihovo aktivno uključivanje u proces rehabilitacije.

IV KONTINUIRANI POSLOVI

IV. 1. Socijalno zbrinjavanje korisnika

Aktivnosti Službe socijalnog zbrinjavanja u prethodnoj godini bile su usmjerene na humanizaciju uslova života i boravka korisnika u Ustanovi, zaštiti ljudskih prava, razvijanju i obnavljanju socijalnih vještina, pružanju podrške u svakodnevnim aktivnostima, iniciranju i razvijanju emotivnih veza sa porodicom i organizovanju društvenog života korisnika u cilju bolje i kvalitetnije socijalizacije i integracije.

U Kantonalnoj javnoj ustanovi „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ prijem korisnika vršio se shodno Pravilniku o prijemu i otpustu korisnika u skladu sa Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom FBiH, Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Kantona Sarajevo.

Postupak za prijem korisnika na smještaj pokreće se podnošenjem zahtjeva od strane JU „Kantonalnog centra za socijalni rad“ na čijem području osoba ima prebivalište u kojem se navode kompletni socioanamnestički podaci potencijalnog korisnika.

Usluga se može ostvariti i po osnovu privatnih ugovora i to najviše do 30% smještajnih kapaciteta Doma, a u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom Kantona Sarajevo, kao i 3% smještajnog kapaciteta za osobe koje imaju prebivalište na području FBiH.

Svu potrebnu dokumentaciju za smještaj prikuplja i obrađuje Služba socijalnog zbrinjavanja i dostavlja Stručnom timu za prijem i otpust korisnika na dalju obradu.

Stručni tim za prijem i otpust korisnika rješava i donosi odluke/zaključke o prijemu u Dom i otpustu korisnika iz Doma i drugim pitanjima vezanim za ovu problematiku. Prijem korisnika vrši se na osnovu utvrđene liste čekanja nakon što je Stručni tim donio o tome odluku.

Osnovno područje rada Službe socijalnog zbrinjavanja je pružanje psiho-socijalne podrške korisnicima u svrhu njihovog osnaživanja koje se provodi kroz individualni i grupni rad.

Individualnim radom nastoje se zadovoljiti potrebe i želje korisnika. Grupni rad organizuje se po odjelima radi boljeg međusobnog praćenja korisnika, razvijanja povjerenja, prihvatanja različitosti, pružanja podrške, te se smišljeno i konstruktivno traži angažman svih korisnika i osoblja na odgovorno rješavanje svih domskih i životnih pitanja. Kroz ove terapijske razgovore, individualna i grupna savjetovanja, stručni uposlenici nastoje kod korisnika razvijati vještine sagledavanja vlastitih problema i prepoznavanje potencijala i resursa, te umanjiti faktore koje ometaju kvalitetan život.

U skladu sa Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i ustanovljenoj sudskoj praksi Ustavnog suda BiH institucionalno zbrinjavanje traje dok postoji dobrovoljni pristanak korisnika smještaja.

U protekloj godini ukupno je podneseno 83 zahtjeva za smještaj od toga 51 preko JU „Kantonalnog centra za socijalni rad“, a 32 po osnovu privatnih ugovora. Na smještaj je primljeno 39 korisnika od toga 22 korisnika preko JU „Kantonalnog centra za socijalni rad“, a 17 korisnika po osnovu privatnih ugovora, dok 10 osoba nije moglo biti primljeno na smještaj zbog kontraindikacija za smještaj, dok je 27 podnosioca zahtjeva odustalo od smještaja iz ličnih razloga.

Sa 31.12.2019. godine na listi čekanja za prijem se nalazilo 7 osoba. Evidentan je dio odbijenih zahtjeva koji nisu mogli biti udovoljeni zbog prirode oboljenja i nemogućnosti pružanja adekvatne njege i brige obzirom na djelatnost koju naša Ustanova pruža.

U toku 2019. godine preminuo je 31 korisnik, što je neznatno manji broj u odnosu na prethodnu godinu.

Tabelarni prikaz dinamike prijema i podnesenih zahtjeva

Opisne vrijednosti	Ukupno
Broj podnesenih zahtjeva	83
Broj primljenih korisnika	39
Odustali od smještaja	27
Broj odbijenih zahtjeva	10
Lista čekanja	7

Tabelarni prikaz napuštanja ustanove po različitim osnovama

Opisne vrijednosti	služba	privatno	ukupno
Samovoljno napuštanje Doma	5	2	7
Premještaj u drugu ustanovu	0	0	0
Raskid ugovora	1	0	1
Premинуli korisnici	22	9	31

Tokom 2019. godine obavljali su se i drugi poslovi stručnog socijalnog rada koji su uključivali sljedeće:

- praćenje korisnika s aspekta zaštite njihovih prava i interesa kao i zaštite cjelokupnog integriteta njihove ličnosti
- upoznavanje sa ličnim, porodičnim i drugim problemima korisnika
- svakodnevni rad sa korisnicima i rad na socijalizaciji ličnosti
- rad na zadovoljavanju potreba za druženjem, samostalnošću i afirmaciji korisnika
- priprema i otprema podataka od strane drugih institucija vezano za status korisnika
- pisanje dopisa Službama socijalne zaštite vezano za realizaciju planiranih aktivnosti, te promjene statusa korisnika
- evidencija korisnika koji ostvaruju pravo na mjesečni džeparac i praćenje racionalnog trošenja i deponovanje novčanih sredstava
- kupovina namirnica dva puta mjesečno uz asistenciju korisnika
- praćenje mjesečnog stanja kretanja korisnika i pravovremena dostava podataka računovodstvu
- evidentiranje i praćenje odsutnosti korisnika
- pribavljanje saglasnosti za samostalne izlaske i učešća u programskim aktivnostima koje organizuje Ustanova na godišnjem nivou
- vođenje digitalne baze podataka o korisnicima
- administracija vezano za zdravstvenu zaštitu korisnika
- ažuriranje ličnih obrazaca korisnika
- kontinuirano vođenje evidencije korisnika
- vođenje matične knjige, registra i ličnog kartona shodno uputstvu o vođenju evidencije o korisnicima i pruženim uslugama

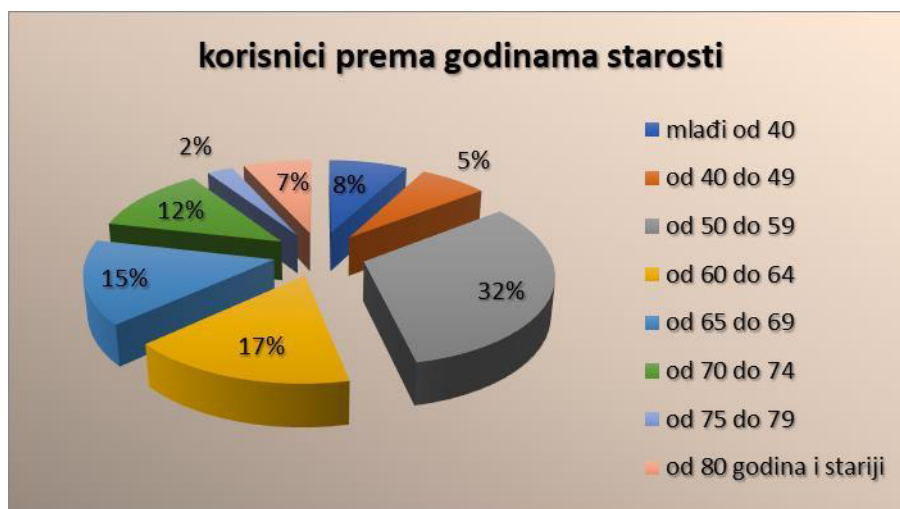
- organizovanje društvenih događaja u saradnji sa radno okupacionim terapeutima
- definisanje programa radno - okupacione terapije i ostalih programa
- grupiranje korisnika po sklonostima
- pružanje pomoći korisnicima pri ostvarivanju različitih prava
- poduzimanje administrativnih radnji u slučaju smrti korisnika, napuštanja Ustanove i premještanja u drugu instituciju

Zaključno sa 31.12.2019. godine na smještaju se nalazio 191 korisnik. U nastavku izvještaja tabelarno i grafički predstaviti ćemo strukturu smještenih korisnika prema različitim parametrima.

Tabelarni prikaz korisnika prema godinama starosti

Mlađi od 40 godina	Od 40 do 49 godina	Od 50 do 59 godina	Od 60 do 64 godine	Od 65 do 69 godina	Od 70 do 74 godine	Od 75 do 79 godina	Od 80 godina i stariji	UKUPNO
15	13	61	32	29	23	5	13	191

Grafički prikaz strukture korisnika prema godinama starosti

Najveći broj smještenih korisnika bio je u dobi između 50 i 59 godina. Najstariji korisnik imao je 96 godina, a najmlađi 29 godina. Prema polnoj strukturi korisnika na dan 31.12.2019. godine većina smještenih korisnika je ženskog spola.

Tabelarni prikaz strukture korisnika prema spolu

POL	BROJ KORISNIKA
MUŠKI	78
ŽENSKI	113
UKUPNO	191

Grafički prikaz strukture korisnika prema spolu

Tabelarni prikaz nacionalne strukture korisnika

Opisna vrijednost	Broj korisnika
BOŠNJACI	155
HRVATI	19
SRBI	16
OSTALI	1
UKUPNO	191

Grafički prikaz nacionalne strukture korisnika

Kao što vidimo iz tabelarnog i grafičkog prikaza u Domu su boravili korisnici sljedećih nacionalnih pripadnosti i to: Bošnjaci, Hrvati i Srbi, s tim da su većinu činili korisnici bošnjačke nacionalnosti.

Tabelarni prikaz strukture korisnika prema razlogu smještaja

Starost	Teže hronične bolesti	Duševne smetnje	Tjelesni invaliditet	Nesređene stambene prilike	Poremeće ni odnosi u porodici	Nemogućnost samostalnog života	Stanje socijalne potrebe	UKUPNO
11	14	96	12	6	7	31	14	191

Grafički prikaz korisnika obzirom na razloge smještaja

Tokom 2019. godine korisnici institucionalnog zbrinjavanja bile su odrasle osobe sa invaliditetom, koje imaju tjelesna, mentalna, intelektualna oštećenja, kao i osobe koje nisu obuhvaćene drugim načinima zbrinjavanja od strane bližnjih, osobe bez srodnika ili kojima srodnici nisu u mogućnosti da pruže adekvatnu zaštitu u vlastitom domu. U 2019. godini na smještaju se nalazio najveći broj osoba sa duševnim oboljenjima.

Tabelarni prikaz smještenih korisnika po Službama socijalne zaštite Kantona Sarajevo

Tabela 1.

Naziv službe	Broj korisnika
Služba Stari grad	20
Služba Centar	33
Služba Novo Sarajevo	27
Služba Novi grad	39
Služba Ilidža	19
Služba Hadžići	14
Služba Vogošća	10
Služba Ilijaš	5
UKUPNO	167

Tabelarni prikaz smještenih korisnika preko Centara za socijalni rad iz drugih kantona

Tabela 2.

Naziv službe	Broj korisnika
JU Centar Goražde	7
UKUPNO	7

Tabelarni prikaz smještenih korisnika po osnovu privatnih ugovora Tabela

3.

	Broj korisnika
Kanton Sarajevo	17
Ostali kantoni	0
UKUPNO	17

UKUPNO (tabele: 1+2+3) = 191 korisnika

Grafički prikaz korisnika prema načinu smještaja

Većina korisnika smještena je posredstvom JU „Kantonalnog centra za socijalni rad, s tim što na smještaju imamo i manji broj korisnika koji su smješteni putem JU „Centar za socijalni rad, Goražde, kao i po osnovu privatnih ugovora.

Tabelarni prikaz strukture korisnika prema načinu plaćanja

PLAĆANJE SMJEŠTAJA	BROJ KORISNIKA
Korisnik plaća u potpunosti	71
Korisnik plaća jedan dio, ostatak participira srodnik	24
Korisnik plaća jedan dio, ostatak participira JU Kantonalni centar za soc. rad	61
JU Kantonalni centar za socijalni rad plaća u potpunosti	29
Srodnik u potpunosti snosi troškove smještaja	6
UKUPNO	191

JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ za 29 korisnika snosi troškove smještaja u potpunosti, dok dijelom participira u plaćanju troškova smještaja za 61 korisnika. Ostalih 101 korisnik smještaj plaća samostalno ili uz participaciju srodnika.

Tabelarni prikaz strukture korisnika obzirom na učestalost održavanja kontakta sa srodnicima

OPISNE VRIJEDNOSTI	BROJ KORISNIKA
Redovno kontaktira sa srodnicima i izlazi na vikend	32
Redovno ima kontakte u Domu	67
Povremeni kontakti	70
Kontakti samo putem telefona	5
Korisnik nema kontakta sa srodnicima	17
UKUPNO	191

Iz navedene tabele vidljivo je da najveći broj korisnika održava kontakte sa srodnicima, što ne podrazumijeva odlazak i boravak kod istih.

Tabelarni prikaz porodičnog statusa korisnika prije dolaska u Dom

OPISNE VRIJEDNOSTI	BROJ KORISNIKA
Živio sam	68
Živio sa bračnim drugom	11
Živio sa djecom	17
Živio sa drugim srodnikom	41
Boravio u kolektivnom smještaju	6
Boravio u hraniteljskoj porodici	3
Boravio u prihvatnom centru	5
Boravio u drugoj instituciji	17
Živio sa roditeljima	23
UKUPNO	191

Analiza pokazuje da je najveći broj korisnika živio sam ili u nekoj drugoj instituciji, kolektivnom smještaju ili prihvatnom centru.

Također, znatan broj korisnika je živio sa djecom i drugim srodnicima, koji zbog poslovnih ili porodičnih obaveza nisu bili u mogućnosti da se brinu o oboljelom.

Psihosocijalna rehabilitacija

Psihosocijalna rehabilitacija utemeljena je na načelima kojima se uvažavaju individualne potrebe svakog korisnika u cilju očuvanja integriteta ličnosti, očuvanja sposobnosti, socijalnih

vještina i osnaživanja za samostalno funkcionisanje u skladu sa realnim psihofizičkim kapacitetima korisnika.

Službu socijalnog zbrinjavanja čini interdisciplinarni tim sastavljen od stručnjaka sljedećih profila: socijalni radnici, psiholog i radno okupacioni terapeuti.

U procesu rehabilitacije pomaže se korisnicima u normalizaciji njihovih života, kompenziranju oštećenja i podsticanju najveće moguće kvalitete življenja. Osnovni cilj psihosocijalne rehabilitacije je osnaživanje, odnosno razvijanje uvjerenja kod osobe sa duševnim smetnjama da može savladati prisutne teškoće i da može kontrolisati svoj život, drugim riječima osposobiti korisnika za samostalan život, život u porodici i život u lokalnoj zajednici.

Neposredan stručni rad s korisnicima koji se obavljao svakodnevno radi zadovoljavanja njihovih osnovnih i specifičnih potreba realizirao se primjenom metoda individualnog i grupnog rada.

Individualni rad sa korisnicima obuhvatao je:

- upoznavanje korisnika s novom sredinom i podrška pri adaptaciji na kolektivni način života;
- praćenje razdoblja adaptacije; psihološku podršku i savjetovanje;
- pomoć pri zadovoljavanju ličnih potreba;
- primjenu različitih metoda podrške u svrhu usmjeravanja i osposobljavanja za rješavanje problema;
- savjetodavni rad i podršku korisnicima i članovima porodice; vođenje evidencije i dokumentacije.

Ovakav način rada doprinosi pravovremenom uočavanju individualnih potreba korisnika, prepoznavanju potencijala i poticanja na ispunjavanje istih. Za svakog korisnika urađen je individualni plan aktivnosti, individualni plan zaštite i plan usmjeren na osobu (shodno

Pravilniku o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne skrbi u Federaciji Bosne i Hercegovine “Službene novine Federacije BiH” broj: 15/13).

Grupni rad sa korisnicima provodio se kroz:

- Terapijske zajednice
- Interakcijske grupe

Cilj grupnog rada je bolja komunikacija, poticanje samostalnosti, prihvatanje i formiranje položaja pojedinca u grupi i što bolja adaptacija korisnika na život u kolektivu.

U domenu stručnog rada spada i rad psihologa koji je bio usmjeren na proučavanje psihičkih procesa i ponašanja, procjenjivanja sposobnosti i osobina ličnosti korisnika, te na kontinuirano pružanje individualne i grupne psihološke podrške i savjetovanja. Susreti sa korisnicima bili su svakodnevni i organizirani kroz individualni i grupni rad. Individualni rad se obavljao u cilju pružanja psihološke podrške koja se odnosila na adaptaciju korisnika na kolektivni način života, razvijanje samopoštovanja i samopouzdanja, procjenjivanje motivacije korisnika za aktivnosti, rješavanje konfliktnih situacija nastalih uslijed narušenih interpersonalnih odnosa, detraumatizacije, reduciranje anksioznosti i negativnih simptoma primarnog oboljenja.

Na grupnim sastancima su obrađene teme koje su mogle biti poticaj za razrješenje ličnih dilema, frustracija, emocionalnih poteškoća u komunikaciji. Poseban naglasak u radu posvećen je korisnicima koji su doživjeli ili još uvijek doživljavaju imperativne halucinacije koje zbog svog naredbodavnog karaktera čine najkompleksniju i potencijalno najrizičniju formu spomenutog poremećaja opažanja. Redovno su se održavale sljedeće grupe: socioterapeutska grupa, grupe psihološke podrške i savjetovanja za korisnike klasificirane prema procjeni približnih mentalnih kapaciteta, psihološko savjetovanje parova. Kroz rad u grupi predstavljeni su temelji za stvaranje drugačijeg sistema vrijednosti u cilju reorganizacije i adaptacije ličnosti na promjene i prilagodbe života u kolektivu.

Interakcijske grupe

Interakcijske grupe provodili su socijalni radnici/psiholog na osnovu plana i programa Službe socijalnog zbrinjavanja, koji je koncipiran na sedmičnom nivou i istim su obuhvaćeni svi smješteni korisnici:

- **Grupa za psihosocijalnu podršku** (podrazumijeva psihosocijalnu rehabilitaciju koja potiče razvoj kognitivnih, funkcionalnih, komunikacijskih ili socijalnih vještina korisnika)
- **Grupa za adaptaciju novoprimljenih korisnika** (podrazumijeva opservaciju, psihosocijalnu podršku i informisanje korisnika o uslovima i pravilima kućnog reda Doma)
- **Grupa poremećaji opažanja-halucinacije** (cilj rada je upoznati korisnike sa načinom suočavanja sa perceptivnim poremećajima uz poseban akcent na doživljaju imperativnih halucinacija)
- **Grupa za međuljudske odnose** (temelji se na stvaranju dobrih međuljudskih odnosa i razvoju pozitivne komunikacije)
- **Grupa za podršku korisnicima po odjelima** (podrazumijeva motiviranje korisnika za osnaživanjem postojećih i unapređenjem preostalih psihofizičkih sposobnosti kako bi se poboljšala ukupna kvaliteta njihovog života).
- **Grupa za dosjećanje-demencija** (stimulacija mentalnih procesa i rad na očuvanju preostalih kognitivnih kapaciteta korisnika)
- **Socioterapijska grupa** (zadatak grupe je obezbjediti podršku korisnicima u cilju održavanja trajne apstinencije, sprječavanja recidiva kao i maksimalno moguću zdravstvenu i socijalnu rehabilitaciju)
- **Grupa za psihološko savjetovanje parova** (cilj rada je podržati stvaranje zdravih emocionalnih odnosa u skladu sa realnim kognitivnim kapacitetima korisnika, učiti kako se ponašati primjereno u stanju emocionalne pobuđenosti, razumjeti pojam ljubomore, posesivnosti i različitih oblika neprimjerenog ponašanja u interpersonalnim odnosima)

Terapijska zajednica

Dinamika i sadržaj terapijske zajednice usklađena je prema interesima i psihofizičkom statusu korisnika. Osnovni cilj terapijske zajednice je resocijalizacija osoba sa duševnim smetnjama. Rad terapijske zajednice bio je istaknuti osamostaljivanje i osposobljavanje u izvođenju svakodnevnih radnji, razvijanje i poticanje higijenskih, radnih i kulturnih navika, poticanje neizraženih ili potisnutih kreativnosti, razvijanje primjerenih oblika ponašanja, kao i briga o sebi. Osnovni elementi terapijske zajednice su sloboda, aktivnost i odgovornost, uz

uspostavljanje horizontalnih i vertikalnih interpersonalnih odnosa putem kojih se stvaraju mogućnosti za spontanu komunikaciju između korisnika i ostalog osoblja gdje svi zajedno čine ravnopravne članove kolektiva bez obzira na obrazovni nivo i hijerarhijski položaj.

Rad sa korisnicima stacionarnih odjela

Rad sa korisnicima stacionarnih odjela provodio se kroz timski rad uposlenika Službi socijalnog i zdravstvenog zbrinjavanja. Cilj je bio motivirati korisnike za zabavno rekreativne sadržaje koji se provode u Domu, te ih osnažiti za „treniranje“ postojećih i unapređenje preostalih sposobnosti kako bi se poboljšala ukupna kvaliteta njihovog života.

Posebna pažnja posvećena je aktivnostima koje su usmjerene prema nepokretnim korisnicima kod kojih bi dugotrajno ležanje i pasivizacija mogli dovesti do neželjenih posljedica za njihovu rehabilitaciju i psihičko stanje. U svrhu postizanja što većeg stepena samostalnosti korisnici se svakodnevno uz stručnu pomoć i podršku podižu iz kreveta uz pomoć medicinskih pomagala, potiču na kretanje te se afirmiraju za redovnu tjelesnu aktivnost i druženje.

Rad sa korisnicima kod kojih je prepoznata dementnost ili vidan izostanak intelektualno stimulativnog provođenja vremena strukturiran je kroz radionice koje se provode kroz sesije na različite teme u cilju redukcije i ublažavanja napretka bolesti obzirom na njen progresivan tok. Rezultati rada pokazuju da je kontinuiran rad sa ovim korisnicima rezultirao dobrim raspoloženjem, očuvanjem vokabulara, povećanoj samostalnosti i boljoj koncentraciji, kao i motiviranosti za učešćem u radno-okupacionim aktivnostima.

Radno okupaciona terapija

Radno okupaciona terapija provodila se kroz planski organizovane i osmišljene aktivnosti prilagođene realnim psihofizičkim sposobnostima korisnika sa svrhom dostizanja njihove najviše razine, funkcije i neovisnosti u svim vidovima svakodnevnog života.

Nastojalo se raditi na što većoj samostalnosti učeći korisnike raznim vještinama, osnaživati i jačati preostale sposobnosti, očuvati radne navike i podsticati razvoj niza vještina koje su potrebne za život u kolektivu. Krajnji cilj radne terapije je resocijalizacija i rehabilitacija radi integracije u lokalnu zajednicu.

Radno okupaciona terapija zastupljena je svakodnevno, a prema mogućnostima i potrebama korisnika obuhvata sve manuelne, kreativne, rekreativne i edukativne aktivnosti.

Kroz radno okupacionu terapiju fokus je stavljen na učenje socijalnim i komunikacijskim vještinama kao i adekvatno provođenje slobodnog vremena, a sve s ciljem korigovanja stečenih navika i poboljšanja psihofizičkog stanja korisnika.

Tokom 2019. godine aktivno se provodilo 15 različitih sekcija (art radionice, ručni rad, likovna sekcija, folklorna sekcija, muzička sekcija, društvene igre, dramska sekcija, literarno/recitatorska sekcija, kulinarska sekcija, hortikultura, eko sekcija i uređenje eksterijera, uređenje enterijera, slobodne rekreativne aktivnosti) u kojima su korisnici prezentirali svoje posebne nadarenosti i afinitete ka određenim aktivnostima. Radna terapija se provodila u prostorijama namijenjenim za okupacione aktivnosti korisnika.

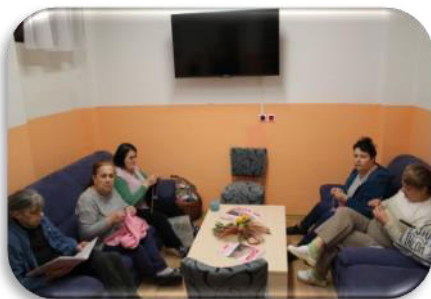
Art radionice

U art radionici izrađeni su brojni predmeti od drveta, keramike, stakla, plastike, metala, kartona i svile, izrada nakita, dekupaž tehnika. Aktivnim učešćem u radionici nastojali smo povećati samostalnost korisnika u svakodnevnim aktivnostima.

Ručni rad

Pored redovnih aktivnosti kojima se korisnici bave vrlo je važno istima pružiti priliku za iskazivanje afiniteta koji im najviše odgovaraju. Ručni rad ne znači samo plesti, štrikati i vesti, već koristimo razne materijale poput papira, salveta, kartona, vune, stiropora, igle i konca, a sve s ciljem razvijanja kreativnih osobina kod korisnika.

Likovna sekcija

Na ovoj sekciji se radi sa likovnim tehnikama, crtanje, slikanje, grafika, rad na staklu, svili, kao i crtanje rapidograf tehnikom. Cilj sekcije bio je da razvija ljubav i sposobnost za novi kreativni dizajn.

Muzička i folklorna sekcija

Muzikoterapija sve više nalazi primjenu u medicinskoj praksi, a posebno je prisutna i primjenjuje se kod osoba sa psihofizičkim oboljenjima. Sekciji mogu pristupiti svi korisnici koji vole muziku i ples. U sklopu ove sekcije već dugi niz godina datira Violeta bend koje karakteriše činjenica da korisnici samostalno biraju kompozicije koje će biti obrađene i tako sami učestvuju u koordiniranju sekcije i benda. Članovi benda redovno učestvuju na muzičkim manifestacijama unutar i van Doma.

U toku 2019. godine bend je imao javni nastup: Otvorenju IX Sportskih igara Oaze, osnovna škola Podlugovi Ilijaš povodom obilježavanja Dana roditelja i dječiji festival socijalne inkluzije „Snježana i 77 patuljaka“ u Domu mladih – Skenderija.

Društvene igre

Pored utvrđenog termina sekcija se održava svakodnevno kao grupna aktivnost u skladu sa potrebama, afinitetima i željama korisnika. Namijenjena je za sve one korisnike koji se žele opustiti i na konstruktivan način provesti svoje slobodno vrijeme. U sekciji su zastupljene domine, šah, pikado, monopol, karte, čovječe ne ljuti se, te pantomima koja predstavlja pravu razonodu za korisnike.

Dramska sekcija

Dramska sekcija okuplja korisnike koji učešćem u sekciji produbljuju svoje sposobnosti, razvijaju memoriju, uče tekstove, sarađuju, socijalizuju se na najbolji mogući način, a samim tim prevazilaze tremu na nastupu pred publikom, te razvijaju sopstvenu ličnost.

Literarno/recitatorska sekcija

Literarno-recitatorska sekcija omogućava razvoj sopstvenih sklonosti i sposobnosti za književnost i književno stvaralaštvo. Rad sa korisnicima u ovoj sekciji oslanja se na emocionalno, intelektualno, estetsko i literarno iskustvo istih.

Kulinarska sekcija

U okviru ove sekcije korisnici pripremaju razne slatko-slane specijalitete što pozitivno utiče na njihovo psihozifičko stanje i uspješniju rehabilitaciju, obzirom da prilikom pripreme jela isti osjete atmosferu porodičnog okruženja.

Hortikultura

Obuhvata širi spektar aktivnosti vezanih za uzgoj biljki potpomognut ljudskim znanjem i uticajem, s toga naši korisnici daju veliki doprinos uzgoju organskog voća i povrća, te se u plastenicima u toku godine uzgoji velika količina zdrave hrane (paradajz, krastavica, paprika)

Eko sekcija i uređenje eksterijera

Kroz ovu sekciju korisnici su dali svoj doprinos u održavanju i čišćenju kruga Doma, cvijetnjaka i zelenih površina, a ujedno su educirani o važnosti očuvanja životne okoline.

Uređenje enterijera

Korisnici su nastojali da svakodnevno oplemene svoj životni prostor i učine ga što kvalitetnijim i prijatnijim za život. Cilj je potpuno funkcionalno i estetsko uređenje, ali i uspješna harmonizacija unutrašnjeg prostora.

Sportske aktivnosti

Posebna pažnja posvećena je sportsko rekreativnim aktivnostima organiziranim u cilju psihofizičkog stanja korisnika i promociji osoba sa invaliditetom. Korisnicima su obezbjeđeni razni sportski sadržaji i omogućeno korištenje više sportskih rekvizita kao što su: bilijar, stoni tenis, stoni fudbal, odbojka, košarka, boćanje kao i tjelovježbe koje se sprovode u prostoru za fizikalni tretman i rehabilitaciju.

Redovni sedmični termini obezbjeđeni su u navedenim dvoranama iz sljedećih disciplina:

- Košarka - Sportska dvorana "Srce" Buća Potok
- Nogomet - Sportska dvorana "Ramiz Salčin"
- Plivanje - Olimpijski bazen "Otoka"
- Stoni tenis - "Safet Zajko"

- Naši korisnici su učestvovali na sljedećim sportskim takmičenjima:
- IX Sportske igre Oaze
- Prijateljska utakmica sa Udruženjem za podršku osobama sa intelektualnim teškoćama „Oaza“
- Državno prvenstvo Specijalne Olimpijade BiH u košarci „Drin“ Fojnica
- Stonoteniski turnir Aladža-Oaza open 2019.
- Državno prvenstvo u plivanju SO BiH „OAZA OPEN“ 2019

Tabelarni prikaz učešća korisnika u igrama Specijalne Olimpijade BiH

r/b	Sportske discipline	Br. Manifestacija	Br. Korisnika	Osvojene medalje
1.	Nogomet	1	8	/
2.	Atletika	1	3	/
3.	Plivanje	2	5	2 zlatne medalja 1 srebrna medalja 2 bronzane medalje
4.	Stoni tenis	1	4	1 zlatna medalja 1 srebrna medalja 2 bronzane medalje
5.	Boćanje	1	4	Ekipno bronzana medalja
6.	Kuglanje	1	4	Ekipno zlatna medalja
7.	Košarka	1	6	Ekipno -zlatna medalja

Slobodne rekreativne aktivnosti

Slobodno rekreativne aktivnosti su se provodile po izboru i želji korisnika, istima je svakodnevno dostupna biblioteka raznolike tematike, dnevna štampa, Nintendo Switch i PlayStation konzola za koje su posebno interesovanje pokazali korisnici mlađe životne dobi. Tokom ljetnih mjeseci upotreba bazena bila je omogućena u skladu sa vremenskim prilikama.

Kulturno zabavne aktivnosti

- Kulturno-zabavne aktivnosti provode radno-okupacioni terapeuti u koordinaciji sa socijalnim radnicima, a na osnovu plana i programa Službe socijalnog zbrinjavanja koje socijalni radnici planiraju na godišnjem nivou. U okviru kulturno-zabavnih sadržaja organizuju se proslave državnih i vjerskih praznika, rođendana, izleti, manifestacije, ljetovanja i zimovanja, posjete drugim Domovima iste ili slične djelatnosti, posjete drugih Ustanova Domu, posjete kulturnim dešavanjima u gradu, a sve s ciljem socijalne integracije korisnika u lokalnu sredinu.

S ciljem uključenja korisnika u društvenu zajednicu kao i boljeg međusobnog upoznavanja i druženja tokom 2019. godine organizovani su izleti na sljedeće destinacije:

- Pionirska dolina (grupa korisnika oboljelih od demencije i grupa korisnika sa odjela paraplegije)
- Šetnja gradom (grupa korisnika koji nemaju samostalne izlaske u grad i grupa korisnika oboljelih od demencije)
- Vrelo Bosne, Bjelašnica, Trebević, Jahorina..

Prisustvo kulturnim događajima

- ✚ ○ Prisustvo na obilježavanju Dana osoba sa Down sindromom – Trg Alije Izetbegovića Ilijaš; ○ Prisustvo odavanju počasti Bosanskom šehidu na mezarju Kovači, kao i odavanje počasti ubijenoj djeci opkoljenog Sarajeva na spomen obilježju ubijenoj djeci Sarajeva;
- Odlazak korisnika u Srebrenicu povodom obilježavanja 24. godine genocida nad bošnjacima;
- Učešće na interaktivnoj izložbi „Čovjek je čovjek“ koja je održana u Historijskom muzeju BiH; ○ Prisustvo na novogodišnjem dječijem festivalu socijalne inkluzije „Snježana i 77 patuljaka“ održan u Domu Mladih, Skenderija.

Ljetovanje - more

U protekloj godini drugi put u organizaciji naše Ustanove realiziran je odlazak na more u Crnu Goru u gradsko naselje Bijela nedaleko od Herceg Novog. Projektom je obuhvaćeno 39 korisnika koji su u pratnji stručnog osoblja Doma boravili u Bijeloj 6 dana što je imalo blagotvoran učinak na njihovo psihofizičko stanje.

Proslava državnih, međunarodnih i vjerskih praznika i rodendani korisnika

Povodom obilježavanja državnih i međunarodnih praznika u Domu održane su manifestacije svečanog karaktera u vidu roštiljade, turnira, sportskih takmičenja i priredbi. U Domu su obilježeni vjerski praznici svih konfesija, katoličkog i pravoslavnog Božića, proslava Uskrsa i Vaskrsa, proslava Bajrama, odlazak na iftare organizovane van Ustanove kao i priprema iftara u Domu. U okviru kulinarske sekcije pripremala su se i farbala jaja koja su na dan Uskrsa i Vaskrsa podijeljena svim korisnicima.

Rodendani

Ustaljena praksa Službe socijalnog zbrinjavanja Doma je organizacija zajedničkih proslava rođendana, što se prakticalo i u 2019. godini.

Međunarodni dan osoba sa invaliditetom

I u 2019. godine u Ustanovi je obilježen Međunarodni dan osoba sa invaliditetom u cilju promocije razumjevanja problema invaliditeta i mobiliziranja podrške za dignitet, prava i dobrobit osoba sa invaliditetom. U okviru prigodnog programa Ustanovu je posjetio estradni

umjetnik Elmedin Kadrispahić koji je svojim prisustvom uvećao obilježavanje Međunarodnog dana osoba sa invaliditetom. Međunarodni dan osoba sa invaliditetom je prilika da se osim druženja i razgovora upute i zajedničke poruke u cilju senzibilizacije javnosti o potrebi poboljšanja kvalitete života osoba sa invaliditetom.

VI tradicionalno muzičko takmičenje "Nahofest 2019"

Godine uspješnog rada i postojanja obilježili smo kroz bogat kulturno zabavni program. Nastavljena je tradicija, te smo godišnjicu Ustanove obilježili kroz muzičko takmičenje Nahofest 2019. Nahofest je i ove godine bio festival pjesme, glume, poezije takmičenja, zabave, dobrog raspoloženja, a ujedno i prilika našim korisnicima da pokažu raznovrsnost umijeća, talenta, ljubavi prema Ustanovi koja je njihov jedini dom.

Tabelarni prikaz kulturno-zabavnih aktivnosti

Aktivnosti korisnika	Br. Manifestacija	Br. Korisnika
Državni, međunarodni i vjerski praznici	12	191
Proslave rođendana	12	191
Ljetovanje na moru	3	39
Izleti	8	69
Kulturno-zabavnim sadržajima van Ustanove	5	29

Duhovna rehabilitacija

- ✚ Naša Ustanova nije striktno religiozno orjentisana ali poštuje sve vjerske grupe, njihova prava ne namećući niti jednom korisniku bilo koju religijsku praksu. U cilju provođenja vjerskih aktivnosti uspostavljena je saradnja sa predstavnicima vjerskih institucija. Pozitivna iskustva naših korisnika, manifestacija općeg zadovoljstva i verbalizacija duševnog mira pokazatelj su važnosti zadovoljenja duhovnih potreba u procesu rehabilitacije.

Saradnja sa drugim institucijama, starateljima i srođnicima

- ✚ Uposlenici ove službe uspostavljali su redovne kontakte i saradnju sa svim relevantnim institucijama, nadležnim Centrima, nevladinim sektorom i drugim institucijama koji su imali uticaj na rješavanje statusnih pitanja smještenih korisnika. Sudjelovanje u radu Kolegija, u radu Stručnog tima i konsultacije sa drugim stručnim radnicima imale su za cilj adekvatno planiranje i pravilnu provedbu individualnog plana aktivnosti i tretmana za svakog korisnika. Ovim programskim aktivnostima nastojali smo smanjiti patološke oblike ponašanja i uticalo se na unapređenje njihovog zdravlja. U cilju poboljšanja kvalitete života smještenih korisnika redovno smo održavali kontakte sa JU „Kantonalnim centrom za socijalni rad“, starateljima i srođnicima korisnika.

Posjete Domu

- ✚ U protekloj godini našu Ustanovu posjetili su:
  - Predstavnici Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice KS
  - Posjeta predstavnika općine Centar
  - Direktori Ustanova slične djelatnosti kako iz BiH tako i iz regiona
  - Više grupa studenata iz Holandije preko Out of Area Foundation posjetili su našu Ustanovu s ciljem upoznavanja s radom iste, druženja i provođenja aktivnosti s korisnicima.
  - Posjeta Imama-džemat Nahorevo ○ Posjeta Francuskog ambasadora

- Posjeta od strane KUDA „Gajret“
- Estradni umjetnici: Harun Mehmedagić, Muamer Bjelak, Hasiba Agić i poznati humorista Ismet Horo.

Protokoli o saradnji

U decembru 2019. godine upriličena je radna posjeta direktora i uposlenika naše Ustanove Domu za smještaj odraslih lica „Kulina“, Kulina, Srbija.

Potpisan je protokol o saradnji između Kantonalne javne ustanove „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba s invaliditetom i drugih osoba“, Sarajevo i „Doma za smještaj

odraslih lica Kulina“, Kulina, Srbija s ciljem sticanja novih znanja iz oblasti socijalne zaštite, razmjene iskustava u radu i zbrinjavanju starih osoba, osoba sa fizičkim i intelektualnim poteškoćama i psihičkim oboljenjima i boljeg razumijevanja njihovih potreba.

IV. 2. Zdravstveno zbrinjavanje korisnika

U organizacionom i funkcionalnom smislu usluge zdravstvene zaštite su sastavni dio cjeline usluga koje se pružaju korisnicima Doma. Osim pružanja usluga zdravstvenog zbrinjavanja korisnika, služba je učestvovala u radu stručnog tima, planirala aktivnosti za svakog korisnika.

U toku godine redovno se vodila evidencija individualnih obrazaca za korisnike, evidentirali se određeni parametri (eliminacija kod nepokretnih korisnika, vitalni parametri po nalogu ljekara, zamjena trajnih katetera i sve ostale promjene vezane za psihičko i fizičko zdravlje svakog korisnika, potrošnja pelena, kupanje, zamjena postelnog rublja, dezinfekcija).

Kompletan promet lijekova, povremena terapija, odlasci u druge zdravstvene ustanove, potrošnja pelena i potrošnja sanitetskog materijala evidentirali su se i u elektronskoj formi.

Redovno su se baždariili tlakomjeri u upotrebi, obavljali sanitarni pregledi uposlenika, vršila kontrola spora sterilizatora.

Struktura korisnika (pokretljivost)

Pokretni	136	71,20%
Nepokretni	45	23,60%
Polupokretni	10	5,20%

Struktura korisnika (vrsta oboljenja):

Dg	Ukupno	%
Psihička oboljenja	183	95,80%
SCH, psihoze	144	76,44%
Demencija	12	6,28%
Mentalne retardacije	22	11,52%
Alkoholna ovisnost	5	2,61%
Diabetes mellitus	28	14,67%
Ostali hronični bolesnici	8	4,20%
Korisnici sa dvije i više dg	50	26,17%

Za teže pokretne i nepokretne korisnike predviđen je stacionar koji je prilagođen potrebama korisnika te im je na taj način olakšan boravak u postelji. Osobe koje mogu koristiti invalidska kolica njegovateljice svakodnevno izvoze iz stacionara na svjež zrak i druženje s drugim korisnicima i na taj način povećavamo kvalitetu života korisnicima s tjelesnim ograničenjima.

Stacionarni dio

Odjel demencije-žene

Odjel demencije-muškarci

Odjel nepokretnih (žene)

Odjel paraplegije (muškarci)

Hospis (muškarci, žene)

I sprat-muški odjel (pokretni korisnici)

II sprat-ženski odjel (pokretni korisnici)

Redovnu i povremenu terapiju za korisnike obezbjeđuje ljekar ambulante Urijan Dedina opština Centar, gdje su svi korisnici registrovani. Preko Doma zdravlja Centar obezbijeđena je vakcinacija protiv sezonske gripe svih korisnika registrovanih u ovoj Ustanovi.

Korisnici Ustanove bili su upućivani i u druge zdravstvene institucije, a sve ovisno o potrebi. Ukupno je realizovano 1230 transporta korisnika u druge zdravstvene ustanove, za 112 korisnika urađeni su laboratorijski nalazi, bile su 43 stomatološke intervencije i 1075 ostalih pregleda u dijagnostičke i terapijske svrhe. Korisnici sa psihičkim oboljenjima kontrolne preglede redovno su obavljali u Psihijatrijskoj bolnici Jagomir.

Tokom izvještajnog perioda bilo je 26 hospitalizacija radi pogoršanja psihičkog i općeg zdravstvenog stanja. Ordinirano je 940 intramuskularnih i 126 intravenskih injekcija ordiniranih od strane ljekara. Od toga je 715 zaštitnih injekcija (haldol-depo i moditen-depo) koje korisnici primaju u prosjeku jedanput mjesečno.

U sklopu svakodnevni aktivnosti službe provodio se i fizikalni tretman. Ukupno je za 32 korisnika proveden fizikalni tretman u sali za fizikalnu terapiju ordinirani od strane dr fizijatra. Cilj je da se fizioterapeutskim postupcima rehabilituju stanja nakon trauma, obezbjedi očuvanje i poboljšanje već postojeće mobilnosti, osamostaljivanje korisnika za obavljanje svakodnevni životni aktivnosti, spriječi nastanak dekubitalni promjena, atrofije, i ostali popratni pojava koje se javljaju uslijed duže nepokretnosti.

Redovno se provodio plan motivacije korisnika, kojima zdravstveno stanje dopušta, da treniraju u sali kako bi poboljšali opće zdravlje, snagu mišića, bolju cirkulaciju, poboljšali ćelijski metabolizam, plućni kapacitet.

IV.3. Servisne usluge i ishrana korisnika

U okviru službe za servisne usluge i ishranu korisnika tokom 2019. godine vršili su se poslovi planiranja i realizacije nabavki roba i usluga, pripreme i distribucije obroka korisnicima, tekućeg održavanja objekta, instalacija, opreme i vozila, zagrijavanja objekta, održavanja higijene korisnika i poslovnih prostorija. Navedene aktivnosti realizovane su sa ciljem svakodnevnog unapređenje kvaliteta boravka korisnika i u konačnici same usluge smještaja. Kao i u prethodnim godinama realizacija svih aktivnosti kretala se u pravcu jačanja kvalitete usluge uz racionalizaciju svih pripadajućih troškova.

Poslovi prijema i skladištenja roba tokom 2019. godine realizovanje su kroz uspostavljeni sistem za praćenje kvaliteta po standardima HACCP-a. U skladu sa navedenim evidentiran je svaki pojedinačni ulaz prehrambenih artikala, od ugovorenog dobavljača pa sve do krajnjeg korisnika usluga. Stvorene su sve materijalne pretpostavke za kroz standardizaciju, prilagođavanje opreme, obučavanju uposlenika u lancu pripreme obroka i otklanjanju svih drugih nedostataka koji su u koliziji sa HACCP standardizacijom. Tokom 2019.godine redovno se provodila mikrobiološka kontrola hrane, higijensko i tehničko održavanje opreme i pribora za prehranu, dezinfekcija kuhinjskog pribora, dezinsekcija i deratizacija kuhinje i kuhinjskog skladišta, skladišnog prostora, te ostalih prostorija.

Priprema i distribucija hrane korisnicima odvijala se svakodnevno u tri obroka za prosječno cca 200 korisnika, jednu užinu za dijabetičare i jednu užinu/kasnu večeru za cca. 30-40 korisnika. Zavisno od broja korisnika smještenih u domu broj obroka se kretao oko 650 po danu. Distribucija hrane za pokretne korisnike odvijala se u trpezariji lociranoj u prizemlju Doma, a za nepokretne korisnike obroci su distribuirani po odjelima i sobama. Hrana je svakodnevno spremna prema prethodno definisanim jelovnicima, a koji su kreirani na sedmičnom nivou u skladu sa za željama korisnika i preporukama stručnog osoblja. Na osnovu protokola o saradnji br.15-343/08 od 13.05.2008. godine, potpisanog između KJU

“Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba” i KJU “Odgojni centar” pripremani su i distribuirani obroci za navedenu ustanovu čiji broj se, zavisno od broja korisnika i potreba navedene ustanove kretao od 4 do 6. Poštujući zakonske odredbe o higijenskim i sanitarnim standardima, redovno su se obavljali sanitarni pregledi uposlenih i izuzimali uzorci hrane, brisevi radnih površina, inventara i odjeće posredstvom dobavljača za navedene usluge JU “Zavod za javno zdravstvo KS” i u tom segmentu nije bilo odstupanja od propisanih normi. Značajan iskorak u radu kuhinje, kao jedne od značajnijih organizacionih jedinica u okviru ustanove, predstavlja implementacija sistema za upravljanje kvalitetom usluga HACCP. Na ovaj način napravljen je dodatan iskorak u smislu jačanja kvaliteta pružanja usluga i zadovoljavanja standarda iz oblasti propisa o upravljanju kontroli prehrambenih proizvoda.

Poslovi održavanja objekta - Na osnovu plana zaštite od požara za KJU “Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba”, te obaveza koje proizlaze iz zakona o zaštiti od požara i zakona o zaštiti na radu, u 2019.godini kontinuirano su realizirane slijedeće aktivnosti:

- pregled i ispitivanje sistema vatrodjave u objektu,
- pregled i ispitivanje elektro i gromobranskih instalacija u objektu,

- provjera i ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti hidrantske mreže u objektu,
- periodični i kontrolni pregled aparata za gašenje početnog požara u objektu,
- servisna inspekcija dva plamenika prilikom montaže nove kotlovske jedinice,
- pregled i ispitivanje panik rasvjete,
- periodično čišćenje kotlova i dimnih kanala,
- stručni pregled-nalaz sredstava za rad,
- periodični servis agregata sa probom agregata u svim režimima rada, postizanjem radne temperature i kontrolom svih mjernih jedinica,
- pregled i ispitivanje ispravnosti bolničkih kreveta,
- periodično ispitivanje i mjerenje uslova radne sredine u bolničkim i radnim prostorijama (zimski period),
- interna obuka svih zaposlenih koji su raspoređeni u noćnim smjenama za: upotrebu hidranta i pp aparata, upoznavanje sa lokacijom glavne sklopke i načinom isključivanja iste u slučaju potrebe, upoznavanje sa evakuacionim koridorima i drugo.

U okviru poslova zagrijavanja objekta potrebno je istaći učestale zastoje u radu na početku grijne sezone 2019/2020 uslijed zastarjelih i koroziranih instalacija što je realizovano vlastitim aranžamanu, te dva veća kvara za što je bila potrebna intervencija dobavljača za navedene usluge. U skladu sa zakonskim odredbama vršeni su redovni pregledi emisija štetnog gasova, kao i redovno čišćenje kotlova i dimnih kanala u propisanim intervalima. Zbog navedenih problema predlažemo izdvajanje značajnijih sredstava za sanaciju zemljanih toplovodnih cijevi nakon sezone grijanja obzirom da je veliki rizik ući u novu sezonu grijanja sa postojećim instalacijama koje su u katastrofalnom stanju.

Poslovi na održavanju higijene korisnika i poslovnih prostorija odvijali su se prema planiranoj dinamici izuzev nekoliko kvarova na strojevima u vešeraju. U Cilju postizanja što većeg stepena lične higijene korisnika i higijene unutar prostorija ustanove uvedena je upotreba higijenski listića za ruke i toalet papir koji su dostupni u svim mokrim čvorovima ustanove. Navedena nabavka pokazala se značajnim pomakom u stvaranju i jačanju svijesti korisnika o ličnoj higijeni, kao i racionalizaciji materijala za ličnu higijenu. Pored navedenog radilo se na uspostavljanju efikasnijeg upravljanja poslovima higijene te su u tom smislu nabavljene odgovarajuće kante za prljavi veš, kante za smeće i drugi sitan inventar. U okviru usluga institucionalnog zbrinjavanja rezidencijalnog tipa pomoćno osoblje i higijeničarke prostora svakodnevno su provodile aktivnosti održavanja higijene svih prostora Doma kao i okoliša, a vešerice u vešeraju Dom-a izvršavale pranje i peglanje rublja.

Kako se radi o izuzetno složenoj i brojnoj populaciji korisnika koju servisira Dom sa vrlo složenim potrebama, a imajući u vidu zastarjelost objekta, instalacija i opreme, s jedne strane, te potrebu da se kontinuirano moraju stvarati uslovi za nesmetano funkcionisanje Doma i zadovoljenje potreba korisnika u skladu sa minimalnim standardima za pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite s druge strane, Dom je i tokom 2019.godine pored redovnih aktivnosti nabavke i snabdijevanja Doma za potrebe korisnika (hrane i prehrambenih artikala, posteljne opreme, odjeće i obuće korisnika, materijala za radno-okupacionu terapiju i dekoraciju poslovnih prostorija, materijala za sport i kulturu i sl.) poduzimao mjere tekućeg

održavanja objekta, opreme i vozila, te nabavke opreme i opremanja prostorija istom. Tokom 2019. godine, između ostalog, realizirane su i slijedeće nabavke:

- Medicinska oprema po osnovu donacije - Kreveti, dizalica, invalidska kolica, invalidske fotelje, rashladna jedinica za mrtvačnicu i drugo u procijenjenoj vrijednosti od cca 40.000 KM
- Službena vozila – kombi i terenac za potrebe svakodnevnih aktivnosti ustanove, izleta korisnika, takmičenja, ljetovanja, zimovanja i drugih aktivnosti.
- Nabavka profesionalnih mašine za vešeraj Doma (stroj za sušenje veša)
- Automatska vrata na glavnom ulazu za korisnike - Postizanje energetske efikasnosti i sprečavanje ograničenja u kretanju korisnika, posebno onih u invalidskim kolicima koji su navedenom nabavkom dobili dodatne prednosti u samostalnom kretanju unutar objekta što predstavlja jedan mali korak ka približavanju minimalnim standardima boravka u ustanovama socijalne zaštite.
- Nabavka informatičke opreme za praćenje prisustva radnika – navedeno je rezultiralo direktno unapređenje rada službi i organizacije poslovanja.
- Kuhinjska oprema – Profesionalni plinski šporet, profesionalna kip tava, profi mašina za rezanje kostiju, profesionalna mašina za faširanje, štapni mikser.
- Profesionalni stroj za sušenje veša.

IV.4. Finansijsko računovodstveni poslovi

Tokom 2019.godine realizirani su slijedeći finansijsko-računovodstveni i plansko analitički poslovi, koji su bili predviđeni programom rada za predmetni izvještajni period:

- kreiranje nacrt dokumenta okvirnog budžeta Doma za period 2020-2022.godina,
- kreiranje nacrt godišnjeg budžeta, odnosno finansijskog plana Doma za 2020.godinu,
  - kreiranje izmjena i dopuna finansijskog plana Doma za 2019.godinu,
- učešće u izradi plana javnih nabavki Doma za 2020.godinu, te izmjenama i dopunama plana javnih nabavki za 2019.godinu,
- izrada tromjesečnih operativnih planova rasporeda sredstava i stavljanja istih na raspolaganje,
- izvršavanje budžeta Doma za 2019.god,
- izrada periodičnih obračuna, odnosno finansijskih izvještaja Doma sa analizama,
- izrada godišnjeg obračuna Doma za 2018.godinu sa pratećim analizama,
- izrada izvještaja o finansijskom poslovanju Doma za 2018.godinu,
- učešće u izradi izvještaja o poslovanju Doma za 2018.godinu,
- učešće u izradi programa rada Doma za 2019.godinu,
- obavljanje materijalno-knjigovodstvenih i finansijsko knjigovodstvenih poslova, .
- obavljanje poslova blagajne,
- vođenje odgovarajućih evidencija, ○ kreiranje i izdavanje faktura,
- praćenje obaveza i naplate potraživanja,
- likvidatura,

- obračun plaća, naknada troškova zaposlenih, poreza i doprinosa, realizacija obustava zaposlenika, obračuni i refundacije bolovanja preko 42 dana,
- obavljanje drugih poslova prema potrebama i nalogima organa rukovođenje i upravljanja, u skladu sa ovlaštenjima propisanim internim pravilima.

Sredstva za obavljanje djelatnosti Dom-a obezbjeđuju se iz:

- budžeta Kantona Sarajevo koja uključuju i naknade za smještaj,
- donacija i
- drugih izvora, u skladu sa zakonom i drugim propisima.

IV.5. Pravni i kadrovski poslovi

Služba pravnih i kadrovskih poslova i u ovom izvještajnom periodu obavljala je poslove kreiranja općih i pojedinačnih akata, učestvovala u izradi Programa rada i Izvještaja o radu Doma, organizovala i pripremala sjednice Upravnog i Nadzornog odbora Doma, vršila sve poslove iz oblasti radno pravnih odnosa, poslove praćenje i proučavanje propisa i pružanja stručne pomoći u vezi sa njihovom primjenom, zastupala Doma po ovlaštenju direktora u postupcima pred nadležnim sudovima, obavljala poslove izrade i implementacije propisa iz oblasti javnih nabavki, te provodila kompletnu procedure javnih nabavki.

Pored navedenog u nadležnosti ove Službe su i poslovi prijema, protokola i otpremanja pošte, arhivsko poslovanje, vođenje drugih propisanih knjiga i drugi poslovi koji su se u toku izvještajnog perioda kontinuirano i na propisan način vodili.

Služba pravnih i kadrovskih poslova obavljala je administrativne poslove i poslove pisane korespondencije sa organima, institucijama i pravnim i fizičkim licima, vezane za rješavanje tekuće problematike.

Obavljala je također i kadrovske poslove koji obuhvataju: zaključivanje ugovora o radu, propisane obaveze prijave i odjave radnika, izdavanje različitih uvjerenja i potvrda, izdavanje rješenja za godišnji odmor, plaćeno i neplaćeno odsustvo radnika, daje tumačenje pravnih propisa iz oblasti radnih odnosa, vođenje propisanih evidencija o radnicima, priprema podatke za različite statističke izvještaje, prati i proučava propise koji se odnose na djelokrug

Ustanove, posreduje sa zavodom za zapošljavanje i druge poslove vezane za ostvarivanje prava i izvršenja obaveza radnika Doma.

U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH ova Služba obavljala sve poslove na provođenju javnih nabavki, izradu odluka o nabavkama roba, usluga i radova, pripremu tenderskih dokumentacija za sve postupke javnih nabavki, pripremu obavještenja o nabavkama, izrada metodologije za ocjenu ponuda, opsluživanje rada Komisije za javne nabavke, izradu Zapisnika i izvještaja Komisije, izradu odluka o dodjeli ugovora, prepisku sa ponuđačima, izrada Ugovora o nabavkama roba, usluga i radova, dostavljala Agenciji za javne nabavke i web stranicu Doma izvještaja o dodijeljenim ugovorima, kao i druge poslove vezane za proceduru javnih nabavki.

Ova služba daje inicijativu i priprema nacrt novih izmjena i dopuna postojećih općih akata iz oblasti javnih nabavki. Svi postupci javnih nabavki provedeni su u skladu sa usvojenim Planom nabavki za 2019. godinu i usvojenim izmjenama i dopunama Plana, prema odredbama Zakona o javnim nabavkama, podzakonskim i internim aktima. Služba pravnih i kadrovskih poslova prati realizaciju usvojenih Planova javnih nabavki i o navedenom podnosi potrebne izvještaje i koordinira sa drugim Službama u domenu javnih nabavki.

Služba je opsluživala i kompletan rad Upravnog i Nadzornog odbora Doma, koji podrazumijeva sazivanje sjednica, vođenje i izradu zapisnika, izradu odluka i zaključaka sa sjednica, kao i rad različitih komisija obrazovanih od strane Upravnog i Nadzornog odbora Doma.

Edukacije, stručna usavršavanja, razmjene znanja i iskustava

Radnici Doma su kontinuirano tokom cijele 2019. godine usavršavali svoje znanje kroz učešće u raznim vrstama edukacija, seminara, okruglih stolova, radionica, posjeta ustanovama socijalne zaštite koje se bave istom ili sličnom djelatnošću i na taj način sticali nova znanja, razmjenjivali iskustva i povećavali svoje kompetencije u radu. Vodeći računa da što veći broj radnika učestvuje u istim radnici Doma su u toku 2019. godine prisustvovali:

- Učešće na radionici „Uključivanje u rad, bez naknade, u korist lokalne zajednice ili humanitarnih organizacija izrečene maloljetnim počiniocima krivičnih djela u sklopu realizacije projekta „Pravda za svako dijete“ koji je podržan od strane organizacije UNICEF
- Naučni skup „Socijalni rad u promociji ljudskih odnosa“ FPN Sarajevo
- Konferencija povodom 18 godina postojanja rada Porodičnog savjetovaništa „Savjetovanje kao podrška porodici u riziku“
- Konferencija „Uloga i značaj socijalnih radnika u procesu deinstitutionalizacije“
- Prezentacija projekta „Mapa prava i usluga“
- Aktivno učešće na VII Regionalnoj konferenciji „Za zetu više“-Rad sa korisnicima oboljelim od demencije, Novi Bečej. Ustanovu je predstavila uposlenica službe zdravstvenog zbrinjavanja sa radom na temu „Demencija“;
- Peti Kongres njegovateljica u BiH sa međunarodnim učešćem, Lječilište „Reumal“ Fojnica, u periodu od 20. do 22.12.2019.godine;
- Prvi kongres medicinskih sestara i tehničara u Federaciji Bosne i Hercegovine sa međunarodnim učešćem, Tuzli od 06.12. do 08. 12. 2019. godine;
- Stručno predavanje u organizaciji „Udruženje medicinskih sestara i tehničara u Federaciji Bosne i Hercegovine“ Opšta bolnica „Abdulah Nakaš“ Sarajevo;
- Stručno predavanje u organizaciji „Komore medicinskih sestara i tehničara“ iz oblasti zdravstvene njege, Hotel Holiday- Sarajevo.

Ocjena stanja i postignutih rezultata

Analizom izvršenja planiranih poslova i zadataka u toku izvještajnog perioda može se konstatovati da je većina programiranih poslova uspješno realizovana, kao i značajan broj neprogramiranih poslova i zadataka prema procjeni organa upravljanja i rukovođenja koji su

naknadno uočeni, a koji se prvenstveno odnose na zaštitu prava i najboljeg interesa korisnika i poboljšanja kvaliteta života u Domu.

Kao i prethodnih godina osnovni problem funkcionisanja ove Ustanove je objekat za smještaj korisnika koji se uprkos stalnim ulaganjima, adaptacijama i sanacijama nije uspio dovesti u zadovoljavajuće stanje koje je propisano Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u Federaciji Bosne i Hercegovine. Veliki dio problema i poteškoća po pitanju objekta o kojima smo kroz ranije izvještaje o radu pisali i dalje su prisutni, počevši od lošeg vodosnabdjevanja, klizišta, dotrajalih instalacija centralnog grijanja, činjenice da se radi o tuđem, nenamjenskom i zastarjelom objektu za koji se i dalje iz budžeta izdvajaju znatna sredstva za zakupninu. Pored toga cijena zakupnine se od 2018. godine Odlukom Upravnog odbora KCUS povećala za 50% odnosno cijena zakupa sada iznosi cca 600.000,00 KM godišnje.

S tim u vezi je neophodno prioritarno iznalaženje adekvatne lokacije za izgradnju vlastitog odgovarajućeg objekta, te ovom prilikom napominjemo, a o čemu je data detaljna informacija u prethodnom godišnjem izvještaju, da je Ustanova izradila Projektni zadatak KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba” i projektno rješenje budućeg objekta, ali da i pored nastojanja organa rukovođenja nije pronađen lokalitet na kojem bi se gradio novi objekat.

Međutim uprkos gore navedenim poteškoćama možemo istaći uspjeh u kvalitetnom i blagovremenom pružanju usluga korisnicima smještaja i zadovoljavanju njihovih potreba koje se od strane stručnih radnika kontinuirano prate i u zavisnosti od raspoloživih mogućnosti i najboljeg interesa korisnika nastoje obezbijediti.

U posljednje vrijeme Ustanova je ozbiljno suočena sa problemom nedostatka zdravstvenog kadra uslijed trenda odlaska na rad u inostranstvo ili odlaska radnika u zdravstvene ustanove. Jedan od osnovnih razloga su slaba materijalna primanja odnosno niske plate u socijalnoj zaštiti generalno, a posebno u odnosu na zdravstvene ustanove na području Kantona Sarajevo. S tim u vezi je neophodno raditi na poboljšanju statusa radnika sa prijedlogom da se kroz pravilnike o radu reguliše raspoređivanje odnosno unapređivanje radnika u viša službena zvanja, utvrde radna mjesta sa posebnim uslovima rada i odredi dodatak na plaću po tom osnovu, nagrađivanje po osnovu radnog učinka i sl. Budući da ova i slična pitanja nisu regulisana pravilnicima o radu niti u jednoj ustanovi socijalne zaštite u Kantonu Sarajevo, a da je pravo na dodatak na plaću za otežane uslove rada i brojni drugi dodaci na plaću utvrđeni za sve ostale radnike koji platu primaju iz Budžeta Kantona Sarajevo smatramo pravičnim da se u pravilnicima o radu u ustanovama socijalne zaštite obavezno uredi ova pitanja, a što je u nadležnosti resornog ministarstva koje daje saglasnost na interne akte – pravilnike kojim bi se regulisala ova pitanja.

Programska orijentacija

Programska orijentacija KJU „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ u narednom periodu je opredijeljenost za postizanje većeg nivoa kvaliteta usluga u svim oblicima zaštite korisnika Doma. Uslugama Doma će kroz institucionalne oblike zaštite biti obuhvaćena kategorija odraslih tjelesno invalidnih lica, osoba sa trajnim smetnjama u psihičkom ili fizičkom razvoju, duševno oboljelih i hronično bolesnih

osoba, osoba sa specifičnim oboljenjima i osoba sa društveno negativnim ponašanjem ukoliko ne postoje osnovni uslovi za smještaj u vlastitoj, drugoj porodici ili ustanovi, a nije im neophodno bolničko liječenje ili je bolničko liječenje završeno.

Realizacija Programske aktivnosti zavisi od stepena prevazilaženja identifikovanih problema koji otežavaju rad KJU „Doma za socijalno zdravstveno zbrinjavanje“, što je prije svega neadekvatan, nenamjenski i dotrajali objekat koji limitira obim i kvalitetet pružanja usluga korisnicima smještaja, zatim socijalne osjetljivosti na spram kategorije korisnika smještaja u mreži socijalne zaštite i podrške resornog Ministarstva i osnivača Ustanove.

Kako je u prethodnim Izvještajima i Programima rada isticano jedan od osnovnih programskih zadataka i u narednom periodu je obezbjeđenje vlastitog adekvatnog prostora za vršenje propisane djelatnosti. Smatramo potpuno opravdanim zastupanje prijedloga i inicijative prema resornom Ministarstvu i osnivaču za izgradnju namjenskog, standardiziranog vlastitog objekta većih smještajnih kapaciteta za koje realno postoji potreba, radi stalnog problema popunjenosti smještajnih kapaciteta i neadekvatnih uslova boravka korisnika smještaja. Međutim kako se radi o značajnom kapitalnom projektu koji ova Ustanova nije u mogućnosti samostalno realizovati, aktivnosti po tom pitanju će zavisiti od opredijeljenosti i stava resornog ministarstva, Vlade Kantona Sarajevo i Skupštine Kantona Sarajevo.

Broj: 27-579/20

Datum; 17.03.2020.

DIREKTOR

Hazim Durmišević, dipl. ecc.